

*Олена Карпенко,
(Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)
elena_karpenko@ukr.net*

*Валерія Серебрякова
(Одеський національний морський університет)*

ФУНКЦІЇ ПОЕТОНІМІВ У ФЕНТЕЗІЙНІЙ ПРОЗІ

Цю розвідку присвячено дослідженню функцій літературно-художніх власних назв – поетонімів – в творах фентезійного жанру. Встановлено десять провідних функцій поетонімів на прикладі циклу романів С. Мейер «The Twilight Saga».

Ключові слова: літературна ономастика, поетонім, функція.

Елена Карпенко, Валерия Серебрякова. ФУНКЦИИ ПОЭТОНИМОВ В ФЭНТЕЗИЙНОЙ ПРОЗЕ

Эта статья посвящена исследованию функций литературно-художественных имен собственных – поэтонимов – в произведениях фэнтезийного жанра. Установлено десять основных функций поэтонимов на примере цикла романов С. Мейер «The Twilight Saga».

Ключевые слова: литературная ономастика, поэтоним, функция.

Olena Karpenko, Valery Serebryakova. FUNCTIONS OF POETONYMS IN PHANTASY FICTION

This article is dedicated to the research of the functions of literary proper names – poetonyms – in phantasy prose. Ten dominant functions of poetonyms were established, case study of S. Meyer's cycle of novels «The Twilight Saga».

Key words: literary onomastics, poetonym, function.

Дослідження функцій власних назв різних типів має давню традицію в ономастиці, зокрема в поетонімології. Цю статтю присвячено вивченню особливостей функціонування поетонімів у тканині художнього твору. Об'єктом дослідження було обрано онімичний простір фентезійної прози, предметом – функціональне навантаження поетонімів. Матеріалом дослідження послуговував цикл романів С. Мейер «Сутінки».

Функція мови взагалі – це «1) роль (використання, призначення) мови у людському суспільстві; 2) детермінована відповідність (залежність) одиниць однієї множини одиницям іншої множини» [18, с. 564]. У лавах науковців немає єдності щодо репертуару та змісту функцій мови. Так, К. Бюлер виокремив три функції мови: експресивну (функцію вираження), апелятивну (функцію обігу) та репрезентативну (функцію повідомлення) [5]. Р. Якобсон назвав шість функцій, які виконує мова: референтна чи комунікативна, апелятивна, поетична, експресивна, фатична, метамовна [32].

Серед облігаторних функцій мови виокремлюють комунікативну, когнітивну, мислеоформлювальну, інформаційну, експресивну, імпресивну, емоційну [13, с. 807–809]. О. О. Селіванова визначає функції мови як «призначення мови у співіснуванні її носіїв, у суспільстві, житті етносу, культурі» [25, с. 647], причому облігаторними вчена вважає комунікативну (характеризація мови як засобу людського спілкування), когнітивну (реалізація діяльності свідомості людини), емоційну (вираження почуттів і емоцій людини), метамовну (засіб дослідження й опису самої мови). У свою чергу цей загальний розподіл функцій має другий рівень специфікації: до комунікативної функції належать контактовстановлююча чи фатична, конативна (функція засвоєння), волюнтативна (функція впливу), акумулятивна (функція накопичення інформації); до когнітивної – функції засобу пізнання, номінації, предикації, ціннісної орієнтації та ін.

Функції мови та функції елементів художнього мовлення, маємо на увазі власні назви, значно відрізняються. Функція імені – це виконання певної ролі відповідного призначення

власної назви в мові [4, с. 187]. За О. В. Суперанською оніми виконують такі функції: комунікативну, коли ім'я є основою повідомлення; апелятивну, коли власна назва використовується для впливу; експресивну, яку виконують широко відомі назви, які наближаються до загальних назв; дейктичну, тобто імена вказують на певний об'єкт [28, с. 272-273].

Н. В. Подольська дефінує функцію як «виконання свої ролі, свого призначення власною назвою в мовленні», причому дослідниця розділяє функції онімів на номінативно-ідентифікативно-диференціюючу функцію, яку вважає основною; активні функції: інформаційну й експресивну; пасивні функції: пізнавальну й акумулюючу [23, с. 145].

У «Словнику української ономастичної термінології» пропонується схоже дефінування функцій онімів та їх розподіл на п'ять основних [5, с. 187].

Досліджуючи функціональне навантаження онімів у рекламному дискурсі, С. В. Насакіна розподіляє їх на мовні, мовленнєві та екстралінгвальні. До мовних функцій дослідниця зараховує номінативну, до мовленнєвих – емоційно-експресивну, апелятивно-комунікативну та текстотворчу, до екстралінгвальних – інформаційно-рекламну, культурно-символічну, соціальну, сугестивну та естетико-просвітницьку [21, с. 128–132].

Функцією поетоніма у літературному творі можемо вважати «специфічну діяльність оніма у створенні образності художнього мовлення» [9, с. 279]. У найзагальнішому вигляді функцію поетоніма слід назвати «естетичною, поетичною, стилістичною» [9, с. 290]. У будь-якому художньому тексті відбувається естетичне переродження власної назви, що призводить до створення «великого емоційно-змістового «напруження» ... До дії вводяться резерви семантико-стилістичного «айсберга» – власної назви» [20, с. 93].

Літературні оніми виконують ідентифікуючу функцію, але тут є певна специфіка: «літературні власні назви функціонують як ідентифікаційні ярлики двома шляхами: ... для читача й для референта. У казках, де (завичай) поіменовано лише протагоніста, дистанція між читачем і неназваним літературним персонажем більше, ніж читачем і поіменованим персонажем» [33, с. 48–49].

З одного боку, як доводить О. Л. Ліпіхіна, функції поетонімів не виходять за межі загальнономовних, але з іншого боку, вони отримують нове емоційне забарвлення, інше змістове звучання, тому головною функцією літературних онімів є емоційно-стилістична, тому що на перший план висувається емоційний вплив на читача, який спричиняє появу різноманітних асоціативних зв'язків, завдяки чому персонажі сприймаються глибше. Крім того, важливою для поетонімів є функція характеристики, яка дозволяє «у лаконічній мовній формі надати персонажові характеристику та одночасно його позначити». Дослідниця пропонує брати до уваги як лінгвальні, так і екстралінгвальні факти та їх реалізацію у текстотвірчій, номінативній, комунікативній, апелятивній, дейктичній, образній, естетичній та ін. функціях літературних онімів [19].

С. П. Васильєва та Е. В. Волошина виокремлюють три функції літературних власних назв: номінативну (диференційну, ідентифікаційну), завдяки якій письменник надає персонажам індивідуального характеру, а читач ідентифікує цих персонажів; стилістичну, яка розподіляється на інформаційну (тобто передавання певної інформації про персонажа в межах самої власної назви) та емоційну (тобто здатність власної назви викликати в читача певні емоції та формувати в нього відношення до зображуваного персонажа); експресивну, яка реалізується через прозору внутрішню форму, використання маловживаних наймень, збіг поетоніма з реальним онімом, який має певні історичні асоціації, структурні особливості власних назв, експресивність звукового строю [6, с. 19–23].

Розглядаючи семантику функціонування оцінних антропонімів у художньому тексті, Є. С. Сисоева відзначає, що літературні власні назви виконують у тексті номінативну, характерологічну, локалізаторську, ідеологічну, експресивну й оцінну функції [26, с. 152].

В. М. Михайлов окреслює 4 основні функції поетонімів [20, с. 93–95]:

1) характеристична функція – тобто характеристика й оцінка носія власної назви, прикладом чого слугують найменья *Белли Сван* та *Едварда Каллена*, бо варіанти номінацій

головної героїні сприяють виникненню в читачів ілюзії розуміння значення імені, фальшивої етимологізації, пов'язаної з дзвіночками, лебідкою, італійським апелятивом зі значенням «красуня», а ось прізвище антагоніста викликає завдяки своїй реальній внутрішній формі певні негативні асоціації, пор.: *Cullen* – «*сп.-англ.* ударять; убивать» [24, с. 532]. Власні назви відіграють значущу роль при відтворенні особистості персонажів у художніх творах. Яскравим прикладом важливості способу номінації протагоніста є те, як П. Загребельний у романі «Роксолана» надає головній героїні нове ім'я на кожному новому етапі її життя, причому «автор наділяє цю номінацію статусом ключового слова, що служить стимулом текстових асоціацій і дає змогу простежити особистісну еволюцію героя» [31, с. 15]. Кожний персонаж художнього твору еволюціонує, так само, як і зміст всього твору, що призводить до «діахронії персонажа» [22, с. 21]. За слушним твердженням Л. А. Ойарзуна, ім'я персонажа, особливо таке, що збігається із заголовком всього твору, перетворюється на характерним [36, с. 75];

2) ідеологічна функція – актуалізація конотативно-асоціативних комплексів, ідеологем, пов'язаних з історичними чи міфологічними особами, місцями й т. ін., як, наприклад, поіменовано антагоніста аналізованої саги за іменем давньогрецького напівбога *Адоніса* [27, с. 23]: «*Edward hadn't moved a fraction of an inch, a carving of Adonis*» [38, с. 261];

3) локалізаційна функція – орієнтування у просторі та часі художнього твору за допомогою власних назв. О. І. Фоякова цю функцію термінує локально-темпоральною, що краще відбиває її сутність [30, с. 74–74]. Ця функція стосується переважно топонімів, як от місто *Форкс* нерозривно пов'язане з вампірами як зручне для них природне середовище. Зауважимо, що функції власних назв, зокрема топонімів, можуть виходити за межі локалізації [10, с. 23], створюючи потужні й ліричні художні образи;

4) структурно-композиційна функція – власні назви є елементом композиції художнього цілого, завдяки чому персонажі отримують власну «ономастичну зону» з певним контекстом, як у аналізованому творі вампіри перебувають виключно у *Форксі*, а вовкулаки у *Ла Пуші*.

Класифікація функцій поетонімів за В. Д. Бондалетовим обіймає номінативну, ідеологічну, характеризуючу, естетичну та символічну [3, с. 63], причому за слушним зауваженням Ю. О. Карпенка найважливішою функцією власних назв у художній літературі є не номінативна, яка «відступає під натиском стилістики. І головну функцію власних назв у художній літературі можна назвати, не мудруючи, стилістичною» [10, с. 212]. Експресивна (чи, радше, стилістична) функція поетонімів є облігаторною, бо «саме імпресіоністська цінність та сила впливу ... відіграють домінуючу роль у функціонуванні імен у літературі» [34].

Найбагатшу палітру функцій поетонімів знаходимо у розвідці М. В. Горбаневського, який, аналізуючи різноманітні функції антропонімів у поезії М. Цветаєвої, розділяє функції номінативно-виокремлюючу, художньо-образну, ідеологічну, естетичну [8, с. 66]. Зрозуміло, що власні назви в художніх творах можуть нести яскраве змістове навантаження, мати асоціативний фон, особливу звукову форму, здатні передавати національний й локальний колорит, відбивати історичну епоху та виражати соціальну характеристику [8, с. 4], однак, на нашу думку, ідеологічна функція поетонімів є, певною мірою, наслідком впливу комуністичної ідеології на всі аспекти буття громадян СРСР. Це, безумовно, значно вплинуло на художню літературу часів розвинутого соціалізму, що не могло не відбитися на поетонімії. Тому ідеологічну функцію вважаємо релевантною для певного кола ідеологічно спрямованих художніх творів, куди жанр фентезі не належить. До речі, у стані ономастологів немає єдності щодо виконання власними назвами ідеологічної функції. Так, Ю. О. Карпенко взагалі заперечував наявність такої функції в літературних онімів [12], а Л. О. Белей підкреслює, що така функція притаманна окремим літературно-художнім онімам, причому розвинулася вона «на ґрунті соціальних характеристик денотата, ... їй притаманна особлива категоричність та надмірна експресивність оцінок персонажів з ідеологічних позицій», а до того ця функція була штучно нав'язана поетонімам творів соцреалізму для надання категоричної, ідеологічно витриманої оцінки денотата [2, с. 27–28].

Взагалі Л. О. Белей пише про істотні розбіжності у трактуванні кількості й якості функцій літературних онімів у працях вчених [2, с. 23–31]. Зокрема, він заперечує примат номінативної

функції саме літературних власних назв через відносну малочисленність персонажів окремого художнього твору, хоча ця функція, безперечно, виконується поетонімами. Замість терміна Ю. О. Карпенка стилістична функція, на думку Л. О. Белея, краще вживати термін характеристична функція, бо поетоніми мають потужну здатність характеризувати персонажів, причому ця функція може мати два прояви: інформаційно-характеристичний та оцінно-характеристичний залежно від експресивності різних класів поетонімів. Дейктична, або вказівна функція знаходить свій прояв у здатності окремих літературних власних назв вказувати на прототип, що зображується у художньому творі. Слід додати, що існування цієї функції поетонімів заперечував Ю. О. Карпенко, але дискутування щодо функцій літературних власних назв на цьому не вичерпується, бо Л. О. Белей категорично заперечує виконання поетонімами естетичної та символічної функцій, бо вважає, що це є реалізація характеристичної функції. Те саме стосується також структурно-композиційної функції, яку виділяють Е. Магазаник, В. Михайлов та М. Зубов.

Серед функцій власних назв у красному писемстві Т. І. Крупеньова виокремлює такі, як здатність бути надійним засобом хронотопії, характеризувати своїх носіїв, що може ховатися у фонетичній структурі оніма, його етимології, екзотизмі або його відсутності, культурно-історичному фоні імені, поетоніми можуть наповнюватись експресією та набувати переносного значення, стаючи засобами образного мовлення [16, с. 147].

Ю. О. Карпенко пише про можливість виокремлення великої кількості функцій власних назв у літературі: «можна виділити, при бажанні, кількадесят різних функцій, що зосереджуються в групи – інформативну (щось повідомляють про позначуваний об'єкт) та експресивну (виражають оцінку об'єкта й ставлення до нього автора чи персонажів). Окремо від цих двох потужних функціональних блоків можна говорити лише про текстотвірну функцію власних назв» [37, с. 453–454].

Окремо Ю. О. Карпенко виділяє також символічну функцію поетонімів, особливо топонімів, що реалізується за умови передавання не стільки географічної чи історичної інформації, скільки створення образу, який лаконічно виражає цілий комплекс пов'язаних з відповідною реалією уявлень та понять, утримуючи в собі високу емоційну напругу [11, с. 38]. Найяскравішим прикладом символічного навантаження оніма в аналізованому творі є номінація родини *Вольтурі*, які карають тих вампірів, що порушують правила: «*The Volturi are... the closest thing our world has to a royal family*» [38, с. 17].

Ф. Дебюс виокремлює для поетонімів п'ять функцій: функція ідентифікації, завдяки якій об'єкти отримують свою ідентичність; функція фікціоналізації, завдяки якій реальні власні назви та їхні носії входять до фіктивного літературного світу та стають на один рівень з фіктивними (уявними) власними назвами, що створює літературну ілюзію; функція характеристизації; функція міфологізації, яка базується на давній впевненості у невідомій, таємничій силі, прихованій в іменах; функція акцентуації /анонімності, яка, з одного боку, сприяє створенню потужної емпізи, а з другого – табуванню чи прихованості наймення [35].

У цій класифікації бачимо своєрідний підхід до встановлення функцій літературних власних назв, причому з усталеною східнослов'янською номенклатурою відповідних функцій збігаються лише перша й третя. Четверта функція перегукується з символічною, а п'ята – з функцією експресивною чи оцінною. До речі, про міфологічність онімів пишуть Г. Ф. Ковальов [14, с. 22], М. В. Горбаневський [7, с. 56–60], Е. Фаріно [29, с. 42–43]. Так, останній пише про артикулювання ліричним суб'єктом М. Цветаєвої своєї сутності в лунарно-акватичних термінах, завдяки чому відкриває в собі міфологічний космогонічний початок, основу буття. Лише друга функція з наведених вище є унікальною для відповідних розвідок, і вважаємо її за таку, що заслуговує на увагу. Вже писалось вище про реальну та віртуальну онімію та їх співвідношення й взаємодію в художньому тексті, однак в окрему функцію поетонімів це досі не виділялося.

У своєму дослідженні функцій прецедентних власних назв, які вжито у художньому тексті, тобто які вже перетворюються на поетоніми, А. Г. Козлова виокремлює такі функції:

маркування інтертекстуальності; маркування локально-темпоральної віднесеності; культурне маркування; дискурсивне маркування [15, с. 115–119].

Під час дослідження поетонімів у трилогії Дж. Р. Р. Толкієна «Володар пернів» О. О. Лебедева встановила, що вони виконують у тексті наступні функції: функцію ідентифікації, перспективації, стилізації, ілюзійну та характеризуючу, а також одну інтертекстову – ремінісцентну [17]. Головною функцією поетонімів дослідниця вважає ідентифікуючу, яку здебільшого виконують слова, що знаходяться з обох боків літературного оніма, тобто правий й лівий мікроконтексти, зокрема різні текстові ситуації інтродукції нового персонажа. Потужною також є функція ілюзійна, яка дозволяє створювати й підтримувати ілюзію реальності художнього світу. Характеризуючу функцію реалізують семантичні особливості поетонімів, які переважно базуються на апелятивах, наслідком чого є прозора внутрішня форма. Функцію стилізації розуміємо як навмисну імітацію найсуттєвіших особливостей онімійних систем різних епох. Функція перспективації актуалізується за допомогою вибору форми наймення, яка може викликати відчуження, близькість та ін. У різних комунікативних ситуаціях персонажі отримують різні форми імені, бо у творі представлено всю ієрархію стилів (просторіччя у хоббітів та орків, піднесений стиль у ельфів, архаїчний у рохірримів). Ремінісцентна функція здійснюється через відсилання оніма до об'єкта реальності, тобто використання реальної онімії та прецедентних імен. Саме жанр досліджуваного О. О. Лебедевою твору, який поєднує елементи героїчного епосу, фантастики й казки, зумовлює такий репертуар функцій.

Таким чином, можемо висновувати, що поетоніми у творах жанру фентезі виконують багато функцій, як типових для онімів узагалі, так і для літературно-художніх власних назв зокрема, надаючи тексту експресивності й викликаючи в читача потужні асоціації. Аналіз твору С. Мейер дав можливість окреслити коло тих функцій, які виконують поетоніми, що формують поетонімосферу саги «Сутінки».

По-перше, маємо відзначити облігаторний характер функції ідентифікації (номінативну, диференційну), завдяки якій ідентифікуються та розрізняються за своїми власними назвами відповідні референти.

По-друге, поетоніми досліджуваного твору виконують функцію фікціоналізації, поєднуючи реальний світ із художнім завдяки інтродукції перших до віртуальної поетонімосфери. Так, у романах використовуються численні реальні топоніми, ергоніми, идеоніми, які стають інтегральною частиною художньої картини світу.

По-третє, слід відмітити дещо дотичну до попередньої ілюзійну функцію, яка надає підстави письменниці створити унікальний художній світ, у якому мешкають представники різних рас.

По-четверте, поетоніми виконують функцію характеризації персонажів, що досягається завдяки вибору структури й форми іменування та використанню певної антропоформули, прозорості внутрішньої форми власної назви, ступеня звичності чи чужинності іменування.

По-п'яте, ремінісцентна функція дає змогу поетоніму набувати певного асоціативного шлейфу завдяки вживанню прецедентного імені.

По-шосте, локально-темпоральна функція літературних власних назв уможливує локалізацію розвитку дій у часі та просторі, що є особливо актуальним для саги «Сутінки», бо кожна з головних груп персонажів мешкає в окремому регіоні.

По-сьоме, поетоніми також виконують експресивну функцію завдяки обраній номінації героя. Наприклад, добираючи таємне ім'я для своєї доньки Ренесме та Джейкоба, Белла називає їх *Vanessa Wolfe* та *Jacob Wolfe*, підкреслюючи їхні надприродні здібності. Літературні власні назви завдяки цій функції набувають певного «емоційного ореолу» [1, с. 180], що надає їм здібності реалізувати глибинний зміст та викликати бажані асоціації.

По-восьме, відзначимо також рідко виконувану символічну функцію. Завдяки надзвичайній популярності досліджуваної саги, яку підсилили кінофільми за романами, ім'я *Белла* набуло значної вживаності, на запит «*Edward*» у пошуковій системі *Google* з перших 100

зображень дістає 86 варіантів світлини Едварда Каллена, якого у фільмах грає Роберт Паттисон. Відтак, особове ім'я перетворилося на символ краси, відданості й кохання.

По-дев'яте, поетоніми можуть виконувати естетичну функцію, яка актуалізується за умови надання читачеві естетичного задоволення, що досягається завдяки високому ступеню евфонічності власної назви. Попри свою природу, ворожу до людей, родина *Volturi* причаровує не тільки позамовними рисами (незвична зовнішність, театральність поведінки, необмеженість матеріальних ресурсів та ін.), а й експонентом свого прізвища.

По-десяте, слід також відзначити сугестивну функцію поетонімів, тобто їхню здатність навіювати реципієнтові бажану емоційно-оцінну реакцію. Приміром, вампір на ім'я *Alistair* частково через тематику твору, частково через своє ім'я, яке збігається (фонетично повністю, графічно майже повністю) з найменням англійського поета та за сумісництвом ідеолога сатанізму *Aleister Crowley*, викликає в читача дуже негативне ставлення. Відзначимо, що репертуар запропонованих функцій поетонімів є актуальним лише для досліджуваного твору, тому має бути модифікованим для інших поетонімосфер у подальших розвідках з цієї проблематики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк Е. В. Навионимы и особенности их функционирования в художественном тексте (преимущественно на материале произведений И. Ильфа и Е. Петрова) / Е. В. Антонюк // Язык и стиль произведений И. Э. Бабеля, Ю. К. Олеси, И. А. Ильфа и Е. П. Петрова: сб. науч. трудов. – К.: УМК ВО, 1991. – С. 177–181.
2. Белей Л. О. Нова українська літературно-художня антропонімія: проблеми теорії та історії: [монографія] / Л. О. Белей. – Ужгород, 2002. – 176 с.
3. Бондалетов В. Д. Русская ономастика: учеб. пособие [для студентов пед. ин-тов] / В. Д. Бондалетов. – М.: Просвещение, 1983. – 224 с.
4. Бучко Д. Г. Словник української ономастичної термінології / Д. Г. Бучко, Н. В. Ткачова. – Харків: Ранок-НТ, 2012. – 256 с.
5. Бюлер К. Теория языка. Репрезентативная функция языка: [пер. с нем.] / К. Бюлер. – М.: Прогресс, 2000. – 528 с.
6. Васильева С. П. Литературная ономастика: учеб. пособие [для студ. филол. спец.] / С. П. Васильева, Е. В. Ворошилова. – Красноярск: Красноярский гос. пед. ун-т им. В. П. Астафьева, 2009. – 138 с.
7. Горбаневский М. В. «Мне имя – Марина»: заметки об именах собственных в поэзии М. Цветаевой / Михаил Викторович Горбаневский // Русская речь. – М., 1985. – № 4. – С. 56–64.
8. Горбаневский М. В. Ономастика в художественной литературе: филологические этюды / Михаил Викторович Горбаневский. – М.: Изд-во УДН, 1988. – 88 с.
9. Калинин В. М. Поэтика онима: [монография] / В. М. Калинин. – Донецк: Юго-Восток, 1999. – 408 с.
10. Карпенко Ю. О. Літературна ономастика: [зб. статей] / Юрій Олександрович Карпенко. – Одеса: Астропринт, 2008. – 328 с.
11. Карпенко Ю. О. Символічна функція власних назв у поезіях Т. Шевченка / Юрій Олександрович Карпенко // Літературна ономастика: [зб. статей]. – Одеса: Астропринт, 2008. – С. 37–39.
12. Карпенко Ю. А. Специфика имени собственного в художественной литературе / Юрій Олександрович Карпенко // Літературна ономастика: зб. статей. – Одеса: Астропринт, 2008. – С. 205–220.
13. Карпенко Ю. О. Функції мови / Юрій Олександрович Карпенко // Українська мова: [енциклопедія]. – [3-е вид.] – К.: Укр. енциклопедія, 2007. – С. 807–809.
14. Ковалев Г. Ф. Ономастические этюды: писатель и имя / Геннадий Филиппович Ковалев. – Воронеж: ВГПУ, 2001. – 275 с.
15. Козлова А. Г. О некоторых особенностях поэтонимосферы Тимура Шаова / А. Г. Козлова // Восточноукраинский лингвистический сборник: [сб. науч. трудов]. – Вып. 15. – К.: Изд. дом Д. Бураго, 2014. – С. 111–121.
16. Крупеньова Т. І. Функції власних назв у драматичних творах Лесі Українки: [монографія] / Тетяна Іванівна Крупеньова. – Одеса: Астропринт, 2004. – 160 с.

17. Лебедева Е. А. Ономастикон произведения Дж. Р. Р. Толкина «Властелин Колец»: структурный, семантический и функциональный аспекты: автореф. дис. на соиск. учен. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.19 «Теория языка» / Елена Александровна Лебедева. – Ростов-на-Дону, 2006. – 30 с.
18. Лингвистический энциклопедический словарь / [гл. ред. В. Н. Ярцева]. – М.: Сов.энциклопедия, 1990. – 685 с.
19. Липихина Е. Л. Структура и функции поэтонимов в художественных текстах для детей (на материале произведений А. М. Волкова, Н. Н. Носова, С. Я. Маршака, К. И. Чуковского: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Е. Л. Липихина. – Тюмень, 2003. – 224 с.
20. Михайлов В. Н. О функциональной специфике собственных имен в художественном тексте / В. Н. Михайлов // Антология поэтонимологической мысли / [отв. ред. Е. С. Отин]. – Т. 1. – Донецк : Юго-Восток, 2008. – С. 93–95.
21. Насакіна С. В. Структура та функціональне навантаження власних назв у рекламних текстах фармацевтичних препаратів: дис. ...канд. філол. наук: 10.02.15 / С. В. Насакіна. – Одеса, 2014. – 207 с.
22. Обухова Е. С. Принципы составления словаря ономастических единиц творчества А. С. Пушкина: автореф. дис. на соиск. науч. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.01 «Русский язык» / Елена Сергеевна Обухова. – Воронеж, 2009. – 23 с.
23. Подольская Н. В. Словарь русской ономастической терминологии / Н. В. Подольская / [под ред. А. В. Суперанской]. – М.: Наука, 1988. – 192 с.
24. Рыбакин А. И. Словарь английских фамилий: около 22 700 фамилий / Анатолий Иванович Рыбакин. – М.: Рус. язык, 1986. – 576 с.
25. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія / Олена Олександрівна Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2010. – 843 с.
26. Сисоева Є. С. Оцінні антропоніми в англійській мові: [монографія] / Є. С. Сисоева. – Донецьк: ДонНУ, 2013. – 231 с.
27. Словник античної міфології / [укл. І. Я. Козовик, О. Д. Пономарів]. – К.: Наукова думка, 1989. – 240 с.
28. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного / Александра Васильевна Суперанская. – М.: Изд-во ЛКИ, 2007. – [изд. 2-е, испр.] – 368 с.
29. Фарыно Е. Из заметок о поэтике Цветаевой / Е. Фарыно // Marina Cvetaeva. Studien und Materialien. – Wiener slawistischer Almanach. Sonderband 3. – Wien, 1981. – С. 29–47.
30. Фоянкова О. И. Имя собственное в художественном тексте: [учеб. пособие] / О. И. Фоянкова. – Л.: ЛГУ, 1990. – 104 с.
31. Шаповал А. С. Лінгвокультурологічна характеристика мовної особистості персонажа художнього твору (на матеріалі романів Перл Бак «Імператриця» та Павла Загребельного «Роксолана»): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.15 «Загальне мовознавство» / Анна Сергіївна Шаповал. – Одеса, 2015. – 20 с.
32. Якобсон Р. О. Лингвистика и поэтика / Роман Осипович Якобсон // Структурализм: «за» и «против»: сб. статей. – М.: Прогресс, 1975. – С.193-230.
33. Bertills Y. Beyond Identification. Proper Names in Children's Literature [Electronic resource] / Y. Bertills // Available from: <http://doria32-kk.lib.helsinki.fi/bitstream/handle/10024/4122/TMP.objres.51.pdf?sequence=2>
34. Butler J. O. Name, Place, and Emotional Space: Themed Semantics in Literary Onomastic Research / J. O. Butler. – Glasgow: Glasgow Theses Service, 2013. – 132 p.
35. Debus F. Functions of names in literary text [Electronic resource] / F. Debus // Onomastica, 2003. – V. 48. – P. 5–15 // Available from: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.8eef9afe-d8be-31c9-b842-8650db7b0114>
36. Oyarzun L. A. Some Functions of Names in Galdos 's Novels [Electronic resource] / L. A. Oyarzun // Literary Onomastics Studies, 1974. – V.1 // Available from: <http://digitalcommons.brockport.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1216&context=los>
37. Słowińska onomastyka. Encyklopedia / [pod. red. Ewy Rzetelskiej-Feleszko i Aleksandry Cieślukowej]. – Warszawa; Kraków: Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002–2003. – Т. 1–2.
38. Meyer S. New Moon / Stephenie Meyer. – London: Atom, 2010. – 497 p.

Стаття надійшла до редакції 30.05.2017 р.